

Gespreksverslag

- Datum:** 26 juni 2023
- Overleg:** Bewonersavond zonneparken Zonnepark Boxtel-Beerze en Zonnepark De Vorst
- Aanwezig:** 90 omwonenden, Désiré van Laarhoven (wethouder gem. Boxtel), Novar (4 personen), adviseur Zonnepark de Vorst (Marc Weijn), de twee zonen van Martin van der Heijden (grondeigenaar locatie Vorst), energiecoöperatie Dommelstroom (5 personen) en energiecoöperatie Boxtel (1 persoon).
- Locatie:** Gemeenschapshuis Orion, Lennisheuvel

De aanleiding voor de bewonersavond is de voorgenomen ontwikkeling van:

- Zonnepark Boxtel-Beerze, beoogde planlocatie aan de Loxvenseweg te Lennisheuvel (gemeente Boxtel) en
- zonnepark De Vorst (gemeente Boxtel)

Gemeente Boxtel heeft in 2020 een afwegingskader voor zonneparken opgesteld en een verkenning van het potentieel voor windparken uitgevoerd. Ten behoeve van het afwegingskader wind en zon is een zonnekaart gemaakt om aan te geven op welke locaties in de gemeente, zonnevelden mogelijk zijn. Ook heeft de gemeente een tender uitgeschreven aan de markt, om te komen met voorstellen voor zonnevelden. Binnen deze tender wil Gemeente Boxtel maximaal 50 ha zonnevelden toestaan in de gemeente. Novar en de grondeigenaar van de locatie de Vorst zijn twee van de geselecteerde ontwikkelaars uit deze tender, waarbij het zonneveld voorstel past binnen de voorwaarden van de gemeente.

Het besluit van de gemeente en meer informatie over de tender en de wijze van beoordeling van de projecten is hier te vinden: <https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/duurzaamheidsnieuws/initiatieven-zonnepark-gemeente-boxtel?search=Een%20afwegingskader%20voor%20zonneparken%20en%20een%20verkenning%20van%20het%20potentieel%20voor%20windparken>

Dagvoorzitter is Jan Taks, tevens voorzitter van de energiecoöperatie Dommelstroom. De avond is georganiseerd door Novar (initiatiefnemer planlocatie aan de Loxvenseweg te Lennisheuvel) en Mark Weijn, adviseur van de grondeigenaar van de locatie Zonnepark de Vorst.

Voor de goede orde: Onderstaand verslag is geen woordelijke weergave maar geeft een overzicht van de avond. Het doel van de avond is het ophalen van wat er leeft in de buurt en van vragen om mee te denken in het ontwerp.

De wethouder begint de avond met het uitleggen van het tot nu toe gevolgde traject. In 2019 heeft de Raad de Visie zonne- en windenergie van de gemeente Boxtel vastgesteld. Eind 2020 heeft de gemeente een tender uitgeschreven voor de eerste 50 ha zonnevelden in Boxtel. Hier zijn 9 inschrijvingen op gekomen, welke door een onafhankelijke commissie zijn beoordeeld. In deze beoordeling is voor elke inschrijving bepaald hoe de projecten scoren op vijf criteria, te weten de ruimtelijke kwaliteit, de mate waarin de omgeving

participeert, de toename van de biodiversiteit, maatschappelijke kosten voor inpassing in het elektriciteitsnetwerk en de toename van de toeristisch/recreatieve waarde.

Op basis van de scores per criteria per project is een voorkeursvolgorde bepaald. Het college van B&W heeft deze volgorde overgenomen. Omdat het een niet openbaar besluit betreft, is de achterliggende informatie vertrouwelijk en kan deze niet gedeeld worden.

Uitkomst van de tender is dat de eerste 4 zonnepark initiatieven - totaal 48 ha - de mogelijkheid krijgen hun plannen verder uit te werken de ruimtelijke procedure te starten. De overige 5 inschrijvingen kunnen binnen deze tender niet starten. Deze inschrijvingen en/of andere initiatieven kunnen wel deelnemen in toekomstige tenders en dan mogelijk alsnog in aanmerking komen.

Zie voor meer informatie ook: <https://www.boxtel.nl/duurzaam-boxtel/wat-doet-de-gemeente-aan-duurzaamheid/visie-zon-en-windenergie>

Daarnaast zijn er 3 treden te onderscheiden:

Trede 1: zon op dak

Trede 2: gebieden waar toekomstige woningbouw en industrie afweegbaar is

Trede 3: overig gebied.

De locatie Loxvenseweg zit in trede 3 en locatie De Vorst zit in trede 2.

De wethouder legt uit dat dankzij de zonneparken er een toename zal zijn aan biodiversiteit. De wethouder legt ook uit dat met alleen trede 1 de energiedoelstellingen van de gemeente Boxtel niet gehaald zullen worden en daarom zijn alle treden noodzakelijk. Lokaal eigendom vindt de gemeente belangrijk. Dat kan bijvoorbeeld middels aandelen, duurzaamheidsfonds, meedenken in ontwerp.

Een vergunning voor een zonnepark zal een tijdelijke vergunning zijn voor een periode van 25 jaar. De zaal vindt dit lastig en een periode van 25 jaar zeker niet tijdelijk.

De zaal vraagt waarom het landschap dat tegen de Kampina aan ligt, zo verpest wordt. Wat was de gedachte van de gemeente hierbij?

De wethouder licht toe dat elke ontwikkelaar voor elk park een vergunning moet aanvragen, waarvoor een reguliere procedure doorlopen moet worden. Hierbij is er de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen en beroep. Wethouder geeft tevens aan dat er met elke ontwikkelaar een anterieure overeenkomst wordt gesloten, waarin wordt vastgelegd wat de verplichtingen over en weer zijn.

De zaal blijft zich afvragen waarom er 3 parken bij een Natura 2000-gebied aangelegd worden?

Novar geeft aan dat het park aan de Loxvenseweg op agrarische grond is gepland, tegen de natuur aan met een waterberging om het waterschap te helpen met de waterbergingsopgave die het waterschap heeft.

Vanuit de zaal wordt aangegeven dat bij de tennisvelden bliksemafleiders zijn geplaatst omdat er schade bij de bewoners is opgetreden. Nu wordt er een zonnepark geplaatst, wat heeft dat voor extra schade bij de omwonenden tot gevolg bij blikseminslag?

Vanuit de zaal wordt tevens aangegeven dat trede 1 te makkelijk is overgeslagen door de gemeente. Eerst de daken vol vindt de zaal.

Wethouder geeft nogmaals aan dat alle treden gebruikt moeten worden om volledig aan de opgave voor duurzame opwek te kunnen voldoen en dat er uiteindelijk in totaal 250 ha aan zonnevelden in de gemeente Boxtel nodig zijn. Daarom is de bedoeling elk jaar vanaf nu 50 ha vrij te geven voor de volgende tender waar ontwikkelaars op in kunnen schrijven.

Aanwezigen geven aan dat naar hun idee te makkelijk over trede 1 heen is gestapt en wil weten hoeveel daken er eerst vol gelegd worden voordat overgegaan wordt naar zonnevelden op land?

De wethouder geeft vervolgens aan dat dit een parallel traject is: alle treden zijn nodig en er is bij lange na niet voldoende dakoppervlak om 250 ha zonneveld te realiseren.

De zaal roept: "Er is al besloten, we zitten hier voor niets."

De wethouder antwoordt dat in het kader van trede 1 een onderzoek uitgevoerd wordt naar daken die geschikt zijn, en herhaalt dat echter dat alle treden nodig zijn om de doelstelling te halen. Het doel is van gas los te komen, de opgave is te groot en we moeten gaan elektrificeren. We zullen eraan moeten wennen dat zonneparken onderdeel worden van het landschap.

Novar brengt in dat er nu nog niets vast staat. We staan nu aan het begin van het proces. "Wij willen u informeren en van u weten hoe wij het zonnepark kunnen realiseren en welke aanpassingen mogelijk zijn om eventuele overlast te beperken."

De zaal roept: "Het gaat niet over hoe maar over waar en wij willen het niet".

De zaal roept dat er niets is ondernomen op trede 1. Bedrijven gebruiken 30% van de stroom en doen helemaal niets.

De zaal stelt dat 250 MW = 250 ha is. Moet heel Boxtel vol komen liggen met zonnepanelen? Dat is niet haalbaar, ook vanwege de netcongestie.

De wethouder licht toe dat er ook gekeken wordt naar een energiehub op industrieterrein Ladonk. De wethouder geeft nogmaals aan dat er nog 4 tenders komen om tot 250 ha zon pv te komen, en dat er mogelijk ook windturbines geplaatst moeten worden om aan de energiedoelstellingen te voldoen.

De zaal roept "Dit gaat over natuur: straks is alles zonnevelden en zijn er geen plekken die beter zijn dan Loxveneseweg en Vorst?"

Aanwezigen brengen naar voren dat om de leefbaarheid van Lennisheuvel te behouden, ze inzage willen hebben in dan wel antwoorden willen hebben op de volgende vragen:

1: Is er met de beoordeling van de plannen uit 2019 wel voldoende rekening mee gehouden dat natuurgebied Kampina van grote waarde is?

2: Hoe is de leefbaarheid van Lennisheuvel afgezet in de tenderbeoordeling?

3: Waarom komen alle parken in Lennisheuvel?

Kap het populierenbos maar aan de andere kant van de snelweg, stelt de zaal voor.

De wethouder geeft aan dat landschappelijke inpassing belangrijk is en gaat in op de beoordelingscriteria voor de vergunningsaanvraag. Ze geeft tevens aan dat er 2500 ha beschikbaar is voor zonnevelden in Boxtel en er slechts 10 % hiervan zonnevelden op land hoeven te worden.

De zaal: "Wie is er tegen duurzame energie? De initiatiefnemers komen 10 jaar te vroeg. Toon maar aan dat de energie rechtstreeks aan de bedrijven geleverd kan worden omdat het elektriciteitsnet in Boxtel vol zit"

Marc Weijn geeft aan dat hier technische oplossingen voor zijn.

De zaal roept: "Dit is geen discussie over hoe, maar waar, en wij willen het niet."

Novar geeft aan dat er gesprekken zijn met bedrijven op Ladonk over directe levering. De klankbordgroep Ladonk zegt hier niets van te weten. Novar geeft aan graag met de klankbordgroep Ladonk in gesprek te gaan.

Een ondernemer van het bedrijventerrein Ladonk merkt op dat hij zijn dak heeft vol gelegd met zonnepanelen die ca 250.000 kWh per jaar opwekken. Hij heeft vervolgens een boete gehad van €10k van de netbeheerder, omdat hij te veel terug leverde. Hij geeft tevens aan dat hij van de netbeheerder niet aan de buurman mag leveren. "Enexis vult de eigen zakken!"

De zaal wil weten wat de status is van de uitbreiding van het KV-station? "Wij willen horen of dit groter moet worden."

Novar geeft aan dat wat er ook zal gebeuren in de toekomst, er een toename zal zijn van vraag en aanbod en dat een uitbreiding van KV station mogelijk nodig zou kunnen zijn, maar dat dit nog zeker niet vaststaat

Aanwezigen roepen: we zijn te laat met zonnevelden. Tegelijkertijd wordt vanuit de zaal aangegeven dat de waterkrachtcentrale Dommelstroom 10 jaar eerder uitgevoerd had moeten worden.

De voorzitter van Dommelstroom geeft aan dat de waterkrachtcentrale in de Dommel is gebouwd met geld dat opgehaald is bij de gemeenschap, bij mensen die hier graag aan bij wilden dragen. Hij geeft tevens aan dat in St Michielsgestel alle gemeentelijke daken zijn onderzocht op geschiktheid voor zonnepanelen. Daarnaast heeft de energie coöperatie Dommelstroom al 1 dak vol gelegd met panelen. Ook wil de coöperatie zich inzetten in de gemeente Boxtel om de daken van de gemeente vol gelegd te krijgen. De voorzitter geeft aan dat de coöperatie inmiddels ook een zonnedak in Den Dungen zou willen aanleggen en dat de coöperatie bezig is met zonnepanelen bij de RWZI in Boxtel, langs de snelweg. De voorzitter geeft aan dat er reeds 500 leden zijn die certificaten hebben gekocht van de projecten á €150,- per stuk en hier jaarlijks rendement op krijgen afhankelijk van de geproduceerde elektriciteit, ongeveer €10,- per jaar per certificaat. Dit is bijna 7 %.

De zaal ziet €10,- rendement op één certificaat per jaar niet zitten.

De voorzitter geeft aan dat naast het rendement er ook de mogelijkheid is voor het verkrijgen van 50% eigendom bij het zonnepark van Novar. Hierdoor heb je grip op de beslissingen die genomen worden rondom het zonnepark Boxtel-Beerze. De voorzitter geeft aan dat procesparticipatie belangrijk is.

De zaal roept: "Wie komt op voor de bewoners?"

Novar geeft aan dat zij een klankbordgroep in het leven wil roepen om zo bewoners en anderen mee te kunnen laten denken over ontwerp, landschappelijke inpassing en eigendom. Novar nodigt de zaal uit om naar de uitgestalde schetsontwerpen te komen en aan te geven waar welke aanpassingen gewenst zijn.

De zaal roept: "Wij blijven zitten en willen eerst antwoorden op onze vragen".

De zaal roept: waarom zijn de daken te klein? Waarom is in de eerste tender al 50 ha in trede 3?

De wethouder geeft aan dat de tender is uitgevraagd voor trede 2 en trede 3. Alleen trede 2 of trede 1 is te klein om de doelstellingen te halen.

De zaal roept dat er te snel voor trede 3 is gekozen.

Aanwezigen vragen hoe het zit met het zoekgebied voor leidingen? Deze loopt door het zonnepark heen. Waarom weet de gemeente dat niet?

De zaal geeft aan dat de gemeente slecht met de inwoners van Lennisheuvel communiceert en dat ze er alles aan zullen doen om de zonneparken tegen te houden.

Deelnemers aan de avond geven aan dat de gemeente/ college niet durft te communiceren met de omgeving en dat er nooit een echte dialoog is geweest met de omgeving. Gooi niet alles over de schutting bij Lennisheuvel !

Er wordt een korte pauze ingelast.

Marc Weijn geeft een toelichting op het plan De Vorst. Hij geeft aan dat de familie v/d Heijden een plan heeft gemaakt voor de eigen gronden.

De zaal geeft aan dat de communicatie naar de omgeving te laat is. Marc Weijn geeft aan dat er eerst een plan moet zijn voordat je erover kunt communiceren. De zaal geeft aan dat je eerst naar de buurt moet, en dan een plan moet maken.

Novar geeft aan dat je eerst een schetsontwerp nodig hebt om dit te bespreken met de buurt. Het gezamenlijk bekend maken van de plannen is een bewuste keuze geweest van ontwikkelaars en gemeente.

Aanwezigen roepen dat de bijeenkomst te laat is ingepland.

Novar geeft aan dat alles nog mogelijk is en dat dit slechts de eerst stap is in een lang proces. Er kan een ontwerpessie komen en er zal een klankbordgroep worden opgericht om daadwerkelijk inspraak te hebben in het ontwerp.

Insprekers geven aan dat ze dit niet willen. Ze willen eerst in overleg met de gemeente over waarom alle zonneparken bij Lennisheuvel komen.

Er wordt gevraagd of er een datum is dat iets klaar moet zijn?

Novar geeft aan dat er eerst een vergunning moet zijn voordat er een SDE++ subsidie aangevraagd kan worden. Novar streeft naar het aanvragen van deze subsidie in de zomer van 2024. Novar geeft aan dat dan het park vermoedelijk in 2027 aangelegd zou kunnen worden.

Gevraagd wordt wie de verslagen maakt van de keukentafelgesprekken? Novar geeft aan dat van alle gesprekken een verslag wordt gemaakt en dat er teruggekoppeld wordt met betrokkenen. Desgewenst wordt het verslag of aangepast, of de reactie op het verslag wordt 1:1 bijgevoegd in het totale participatieverslag. De totale rapportage wordt vervolgens naar de gemeente gestuurd, samen met de vergunningsaanvraag.

Aan Marc Weijn wordt voorgelegd dat betrokkenen nog geen verslagen hebben gehad m.b.t. de locatie De Vorst. Novar geeft aan dat alle verslagen voor het zonnepark Boxtel-Beerze zijn gedeeld met betrokkenen. Marc Weijn geeft aan dat de gespreksverslagen van de keukentafelgesprekken op korte termijn komen.

De zaal geeft nogmaals aan: "We willen het niet". We willen geen zonnepark op Vorst. Er mag geen agrarisch gebied worden opgeofferd voor een zonneveld. "Er is geen draagvlak, stop ermee!". Wij willen van de gemeente horen hoe met de inwoners van Lennisheuvel omgegaan wordt? Hoe gaat de gemeente om met draagvlak? Hoe gaat de gemeente om met landschappelijke inpassing?

Aanwezigen brengen naar voren dat ze een totaalplaatje willen zien van alles wat er staat te gebeuren: de uitbreiding van het KV-station, hoe Lennisheuvel uitgekocht gaat worden, wat is het toekomstperspectief van Lennisheuvel? Nu en over 25 jaar?

De zaal wil weten of de locaties vast liggen?

De wethouder geeft aan dat de 3 locaties in de buurt van Lennisheuvel een omgevingsvergunning moeten aanvragen. De voorkeur voor de volgorde is vastgelegd door het college. De huidige 3 locaties hebben de voorkeur, alleen deze worden bekend gemaakt.

Aanwezigen vragen hardop: "Wil jij ze in je achtertuin hebben?"

Novar geeft aan dat het doel van vanavond is om te reageren om het eerst schetsontwerp en geeft toelichting op het proces.

Er wordt naar voren gebracht: 'Wij vinden de plannen niets, stop ermee!'

De zaal roept: "Wat is de toekomst van Lennisheuvel?" Gaan we vanavond stemmen over de plannen?

De wethouder geeft aan dat de omgevingsvisie, zoals opgesteld wordt door de gemeente, los staat van het proces. De Visie zonne- en windenergie Boxtel is vastgesteld door de raad in 2019, de zonneparken moeten allemaal een omgevingsvergunning aanvragen.

Bewoners suggereren dat de gemeente geen gesprek zou willen met Lennisheuvel.

Wethouder geeft aan dat inzake de uitbreiding van het KV-station van Enexis er nog niets bekend is. Pas als hier meer over te melden is, zal dat gebeuren door Enexis en Tennet.

Ook voor de uitbreiding van het KV-station zal een omgevingsvergunning aangevraagd moeten worden.

Wethouder benadrukt dat de ontwikkelaars moeten aangeven hoe ze om gaan met netcongestie. Het is belangrijk om nu de omgevingsdialoog te starten met een schetsontwerp, project- en procesparticipatie mogelijkheden en landschappelijke inpassing.

Insprekers willen weten waarom alles in Lennisheuvel gepland staat. Wethouder geeft aan dat de locaties zijn gebaseerd op basis van het vastgestelde beleid van de gemeente. Dit geldt ook voor de windlocaties. Om het beleid vast te stellen, zijn op basis van objectieve criteria zoekgebieden vastgesteld.

Opgemerkt wordt: KV-station uitbreiding, schaliegas, biomassa alles komt in Lennisheuvel, er wordt geen rekening gehouden met ons.

De wethouder geeft aan dat als er voldaan wordt aan de eisen die gesteld worden aan de vergunning, deze dan ook afgegeven wordt.

Aanwezigen vragen zich af waarom ze hier zitten. Novar geeft aan dat er mogelijkheden zijn om financieel te participeren, of in het proces. Samen met de omgeving komen tot een gedragen plan is waar Novar naar streeft.

De zaal geeft aan dat we weer een lang traject ingaan om elkaars leven zuur te maken, tenzij de plannen nu stoppen.

Inwoners willen weten of participatie verplicht is voor het verkrijgen van een vergunning? De zaal wil weten of er bedrijven in gesprek zijn met initiatiefnemers. Hoeven de bedrijven dan niets te doen?

Novar geeft aan dat alle bedrijven een duurzaamheidsdoelstelling hebben. Indien Novar zonnestroom gaat leveren aan de bedrijven, telt dat mee in hun duurzaamheidsdoelstelling, maar zon op eigen dak is natuurlijk ook belangrijk.

De vraag wordt gesteld of er een projectwebsite kan komen om meer info over het project te vinden.

Novar geeft aan dat dit ok is. Er kan dan tevens een Q&A op de projectwebsite gezet worden.

De zaal wil weten waarom de huidige plannen er zijn, terwijl er netcongestie is en er tot 2031 in Boxtel niet aangesloten kan worden op het net?

Aanwezigen geven aan dat de plannen voor de energiehub te vaag zijn. Hoe kan de opgewekte energie aan de bedrijven geleverd worden?

Een inspreker geeft aan dat de netcongestie niet in 1 keer is opgelost. Er is 330 MW aan SDE++ aangevraagd in Brabant, 211 MW erbij vanuit Boxtel is niet uitvoerbaar.

Novar geeft aan dat de 211 MW niet in 1 keer klaar is. Dit zal meerdere jaren vragen. In deze jaren wordt er ook aan de netcongestie gewerkt.

Gevraagd wordt of er garantie gegeven kan worden dat de zonneparken er niet voor zorgen dat de zonnepanelen bij bedrijven in Ladonk uitgezet worden. Nu krijgen bedrijven geen uitbreidingsmogelijkheden van Enexis, waarom een groot zonneveld dan wel? Novar geeft aan dat zonneparken twee opties hebben ten aanzien van geproduceerde elektriciteit:

- 1) levering aan openbare net
- 2) direct levering aan Ladonk.

Voor optie 1 geldt dat we net zoals de bedrijven op Ladonk een aansluiting moeten aanvragen bij de netbeheerder. Iedereen komt dan op een wachtlijst en de volgorde op de wachtlijst bepaalt wie (wanneer) een aansluiting kan krijgen. Dan is het maar net wie zich het eerste gemeld heeft en het hoogste op de wachtlijst staat

Bij optie 2 speelt dit vraagstuk niet, dan wordt geen teruglevercapaciteit van het openbare net geclaimd door de zonneparken

Door aanwezig zijn wordt aangegeven dat, als de zonneparken toch gebouwd worden, er pas vanaf 2030 terug geleverd kan worden. Hoe ziet het proces eruit als de initiatiefnemers toch doorgaan? Wat zijn de bezwaar/beroeps mogelijkheden?

Novar geeft aan dat bijvoorbeeld in oktober weer een bijeenkomst gehouden kan worden. In de tussentijd kan de klankbordgroep worden op- en ingezet. Dan wordt het ontwerp gemaakt, en vervolgens de omgevingsvergunning aangevraagd. Er is 26 weken proceduretijd voor de omgevingsvergunning. Na publicatie is er 6 weken de tijd om een zienswijze in te dienen. Deze zienswijzen moeten eerst behandeld worden voordat er een definitieve vergunning gepubliceerd kan worden. Dan volgt een bezwaarperiode van 6 weken alvorens de definitieve vergunning onherroepelijk wordt.

De zaal vraagt: Als mijn huis minder waard wordt, waar kan ik dan terecht en hoe word ik gecompenseerd?

Novar geeft aan dat de invloed van een zonnepark op de waarde van direct aanliggende woningen is situatie specifiek. Indien er een omgevingsvergunning wordt vergeven, kunnen bewoners indien zij denken dat er waardedaling is een planschadeclaim indienen bij de gemeente. Novar sluit een planschadeovereenkomst met de gemeente waarin we vastleggen dat wij eventuele gegronde claims honoreren. Of er daadwerkelijk sprake is van waardevermindering wordt beoordeeld door een onafhankelijk expert.

De zaal wil weten of er een relatie is met de tijdelijke vergunning van 25 jaar en de omgevingswet?

Afgesproken wordt de vragen te verzamelen en deze binnen 3 weken te delen met degene die hun e-mailadres hebben achtergelaten. Er kunnen dan binnen 2 weken aanvullende vragen gesteld worden.

Daarna worden de antwoorden gedeeld met de personen die hun e-mailadres hebben achtergelaten en worden vraag en antwoord op de (project)website gezet.

De dagvoorzitter sluit de avond, bedankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng. Hij nodigt eenieder uit voor een drankje en informele contacten.